

Пейо Яворов

Забравена

Етюд

I

Грейна, трепна и залезна
вечерна звезда;
неживяла – и зачезна
галена Милица...
Висината потъмняла –
було на звезда!
В що нерадост е видяла
хубавица?

Ако има негде птичка
в клетка позлатена,
още рожбица едничка
с прах неопрашена,
ето нея!... Тя – благатка
на земята наша,
тя – за майка и за татка
цвете в чаша.

Ако бъде самовила
чемерна магия
или млада подлудила
грешник и светия,
то Милица – право, ей я
небо-сън изгора,
дето няма като нея
нигде втора.

Пак. И зальгалка блага
и лекарство сяко,
а да може – не помага
и от пиле мляко. –
„Мила, Мила!...“ – „Нищо, мамо,
остави ме, татко!“ –
Инак беше, инак само
как за кратко!

II

Пяха и петлите втори;
и зора се вече пука;
свещ зад момини прозори
на догаряне блещука...
В рай-гнездце сама Милица
още бди: скръбта змеица –
в сладък час горчива среща,
у дома си в къща чужда
шепне думица зловеща
и съня страхлив прокужда.

И свещта ту любопитно
в ненагледен стан се взира,
ту възтържно ситно-ситно
запламти... На крепка мира
тънка риза е покрила
жива прелест... Къдра свила
волем си почива – ето
въз плещите мрамор бели.
А ръчицата, крачето –
слънце, месец са огрели...

Под три ката низ бисери
на лебедената шия,
неспокойна гръд трепери
и вълнува се: гори я
пламък на копнежи скришни:
оня, който в двете вишни,
в устниците сочни блика;
оня, който греј в пожара
на странички дивна лика
с половинките от нара!

Ала ноц е отразена
в замъглените очици.
И росица замразена –
сълзи светят на ресници...

Леком трепне тънка вежда
и на хвъркнала надежда
сенчицата мимолетна
по чело се мерне бърже,
тъй – на миг... И жал заветна
пак си нишката завърже.

III

Чак при облаците горе.
под небето,
сив сокол, гидия лиха,
вил се гордо. А в полето,
сред цветята – яребица...
Отвисоко
рейнал поглед нашироко,
кръг по кръг сокол извива;
а на пъстра яребица
сърчицето ѝ отива...

„Ох, да може... Дай ми, боже,
дай сокола!“
А сокол се спуща вече –
и крило с крило се сплита,
гръд горяща
до горяща гръд допира...
И топи се яребица
в сладък огън,
и топи се яребица,
и премира.

Но когато след минута
яребица взор открива –
болка люта!
И наяве сън ли беше,
де сокола?
В ясни кърви гръд ранена:
остра нокът я пробола,
мъжка шепа я раздрала

и сърцето – яребица
без сърце остана!...

IV

Сутрен стане ли Милица
от легло – и чело
слага въз памук ръчица
кротко нажалена,
в мисли вгълбочена:

„И на сън ми се вестява...
Вече знам, само там
Всичко, всичко се смирява –
и любов и злоба –
всичко, само в гроба“.

Иде тя доне в градина
сам-сама, миризма
от шибоеца и крина
пълногръдно вдъхне,
тихичко въздъхне:

„Ах, цветя! За пръв път ето
тук при вас, в утрен час
трепет ми обзе сърцето –
чудно сладко име –
в дивен сън плени ме.“

* * *

Вечер греят ли звездите,
тя мълчи и очи
устреми към висините,
като че ли пита
горко жаловита:

„Вредом гледате, звездици,
по света – любовта.

Дали всякъде, сестрици,
миг честита бива,
сълзи век пролива?“

* * *

Тъмна нощ ли бъде: „Клета,
аз го, ах, не разбрах, –
като тая нощ проклета
в погледа му нещо
мяркаше зловещо.“

Или пък бесней фъртуна;
„Горък той за покой
беше ли роден? Не, буна
някаква в гърдите
тровеше му дните!“

* * *

„Болки странни, мъки тежки
виждах аз и тогаз
правех в ласките ми жежки
мисли да удави,
скърби да забрави.

И забравяше той всичко,
отмалял, в огън цял;
и, сърце, и ти самичко
знаеше тогава
щастие, забрава...“

* * *

Стане слука, хубавица
види как гълъб – драг –
гали драга гълъбица,
луд крила разпери
и в несвяст трепери...

Мигом бедна изнеможе

и бледней, каменей,
в гръд се нож забие... „Боже,
как ме той остави,
боже, и забрави?“

КРАЙ

Източник: Словото

Публикация

П. К. Яворов, „Събрани съчинения в пет тома“, Български писател, С.1977–1979, под редакцията на К. Куюмджиев
Набиране: Гергана Мечкова и Мартин Митов

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7170>]